

Helse Vest RHF
Postboks 303 Forus
4066 Stavanger

Bergen 14.09.2021

OPPFØLGING AV REGIONAL PLAN FOR SIKKERHETSPSYKIATRI.

Helse Bergen HF viser til regional plan for sikkerhetspsykiatri som ble vedtatt av styret i Helse Vest RHF 21 mars 2021 og brev til helseforetakene av 11 mai 2021. Det har vært gjennomført en god prosess, og plandokumentet beskriver tydelig utfordringene innenfor fagfeltet.

Det konkrete målet om at lokal sikkerhetsavdeling skal være organisert med ordinære plasser og rehabiliteringsplasser, tilpasset tall innbyggere i fortetaksområdet innen 31 desember 2025 sammenfaller med våre planer.

I arealplanen for Helse Bergen 2023 – 2027 er KK-bygget stilt til disposisjon for psykisk helsevern og TSB. Vi kan da flytte deler av døgntilbudet for voksne fra Sandvikenområdet til Haukelandsområdet. Dette åpner for et tettere samarbeid og utveksling av tjenester med somatiske enheter. Likeledes bidrar dette til bedre differensiert døgntilbud. På Sandvikenområde vil det bli god plass til å målrette tilbudet til dem som trenger sikre omgivelser og mer langvarig behandling – blant annet pasienter i sikkerhetspsykiatrien.

Det er etablerte samarbeidsformer i regionen for pasientforløp og veiledning. Vi tar initiativ til at dette styrkes og forbedres med oppstart av et regionalt nettverk for sikkerhetspsykiatri denne høsten. Undervisningen i regionen vil springe ut av samarbeidet i det regionale nettverket, i tillegg til eksisterende strukturer med kurs, seminar og konferanser. Det regionale kompetansesenteret for sikkerhets, fengsels og rettspsykiatri planlegger økt tilgjengelighet på undervisning i regionen, særlig knyttet til digitalt/e-læring.

Plan for styrking av tiltak i Helse Bergen HF

Helse Bergen vil umiddelbart starte arbeidet med etablering av sikkerhetspoliklinikk, med dagavdeling og ambulante tjenester. Dette vil gi et utvidet og mer helhetlig tilbud til domfelte og sikkerhetspasienter (pasienter underlagt tvungent psykisk helsevern som utgjør fare for andre). Dette vil muliggjøre et mer differensiert pasientforløp for denne pasientgruppen. En styrking av det polikliniske tilbudet forventes og å bidra til en raskere utskriving fra klinkk for sikkerhet sine døgnplasser..

Opprettelse av dagavdelingstilbud vil være med på å styrke rehabiliteringen, og bedre tilbakeføringen til kommunene. Dette vil bedre pasientbehandlingen og sikre samfunnsvernet

Styrkingen av ambulante tjenester vil være et viktig tilskudd i pasientforløpet og vil utvikles i samarbeid med kommunehelsetjenesten. I dette samarbeidet vil vi etablere felles ansvarsgrupper, veiledning i enkeltsaker og undervisning i voldsrisiko, samfunnsvern, MAP(møte med agresjonsproblematikk) etc. Etablering av disse funksjonene vil kreve at kontorlokaler frigis og etableres i brakkeløsning. Det vil derfor bli en gradvis opptrapping med full aktivitet fra januar 2022.

For kapasitet og samarbeid om de regionale pasientene er det behov for utvidet skjermingskapasitet ved RSA fra to til fire plasser. Dette tiltaket kan bare finne sin form ved en utvidelse av dagens areal. Det blir i disse dager satt ned en prosjektgruppe for å komme med forslag om hvordan dette best mulig kan løses. Vi håper tiltaket lar seg realisere innen fristen 31.12. 2022.

Søknad om nasjonal sikkerhetspsykiatrisk enhet for barn mellom 15 og 18 år ligger til behandling i direktoratet med støtte fra øvrige regionale helseforetak. Vi håper på konkret tilbakemelding ved årsskifte slik at avdelingen arealmessig kan planlegges og sees i sammenheng med utvidet skjermingskapasitet. Forhåpentligvis vil en da ha på plass et godt tilbud til denne pasientgruppen sommeren 2024.

Fra 2024 og frem til utgangen av 2025 vil det skje en gradvis styrking av lokale sikkerhetsplasser til en kapasitet på 5-6 plasser pr. 100 000 innbyggere. Veksten fra 8 til om lag 24 senger vil bli tilpasset fremskrivningsmodellen for psykisk helse og rus. Det innebærer at noen akutt plasser/ samt andre senger i dagens drift omgjøres til sikkerhetspsykiatriske senger med dertil styrket bemanning og noen nye sengeplasser etableres. Det er viktig å understreke at Helse Bergen HF i dag har under oppbygning en egen ROP post (enhet for pasienter med alvorlig rus og psykiske plager) . Denne åpner høsten 2022 og vil innebære en styrking på 8 senger for pasienter med behov for innleggelse på sykehusnivå.

Kompetansebygging

Vi vil fortløpende ha stor oppmerksomhet på opplæring og oppdatering av kompetanse hos våre ansatte. Vi skal fortsatt være ledende i risikovurdering og håndteringsplaner. Vi legger opp til fortløpende å gi alle våre aktuelle samarbeidspartnere opplæring alvorlig psykisk lidelse, alvorlig personlighetsforstyrrelser, MAP og juridiske problemstillinger. Internt vil vi øke kompetansen hos ansatte når det gjelder funksjonskartlegging slik at rehabiliteringsmålene ved utflytting til kommunene blir optimale

Økonomi.

Driftskostnader og spesialtilpasset areal i sikkerhetspsykiatrien er noe av det dyreste i spesialisthelsetjenesten. Skal denne planen la seg realisere, kreves det både øremerkede midler og lokale prioriteringer. Vi mener derfor det vil være klokt å ha den regionale inntektsfordelingsmodellen som utgangspunkt for ressursfordeling.

Etablering av ønsket nasjonal enhet for barn og unge kommenteres ikke da den er oversendt direktoratet med fullstendig kostnadsbilde. Øvrige kostnader fordeler seg som følger:

1. Etablering av poliklinikk, dagavdeling og ambulante tjenester vil kreve 9 nye årsverk kostnadsberegnet til kr. 9.3 mill. Dette vil være i tråd med vår andel av de totale ressurser

som er til disposisjon i 2021. Når det gjelder utgifter til ombygging og midlertidig brakkeløsning for kontorer, så blir det en andel som Helse Bergen HF dekker.

2. Etablering av økt skjermingskapasitet vil kreve 5 årsverk høgskoleutdannet personell kostnadsberegnet til kr. 3.75 mill. Kostnader til bygg og areal vil først foreligge januar 2022.
3. Opprettelse av totalt 16 nye sikkerhetsplasser i 2024 og 2025 fordeler seg omtrent slik:
8 plasser oppstår ved styrking av bemanningen ved en eksisterende post til nivå på sikkerhetsposter, kostnadsberegnet til kr 5.6 mill
Det etableres en ny sikkerhetspost, kostnadsregnet til kr 32 mill. Samhandling og bruk av felles ressurser med en mulig nasjonal enhet for unge under 18 år vil kunne redusere denne kostnaden.

Slik vi ser det vil denne planen være i tråd med den regionale plan for sikkerhetspsykiatri og fra Helse Bergen HF sin side er disse tiltakene gitt prioritet.

Med vennlig hilsen

Eivind Hansen
Administrerende direktør